

รายงานการสร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ของผู้บริหาร

ของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ปีงบประมาณ 2567

นายสุรชัย กอดแก้ว
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวคำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**แบบรายงานการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ของผู้บริหาร
สอดคล้องกับการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในปีการศึกษา 2567**

1. ชื่อนวัตกรรม

นวัตกรรม การบริหารที่เน้นการทำงานร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาครูและนักเรียน

2. ชื่อผู้สร้าง

นายสุรชัย กอดแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวคำ

3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม 2567 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2568

4. ที่มาและความสำคัญ

ในยุคปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจได้ส่งผลต่อการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โรงเรียนในฐานะองค์กรทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการบริหารจัดการ และการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงคิดกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) หรือ "ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ" จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยเน้นให้ครูทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์ปัญหา และการร่วมกันหาวิธีแก้ไข ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

5. วัตถุประสงค์

5.1 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การทำงานร่วมกันในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5.2 เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

5.3 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนผ่านกระบวนการทำงานร่วมกันของครูในการวิเคราะห์ข้อมูล วางแผน

6. กลุ่มเป้าหมาย

คณะครู และนักเรียนโรงเรียนบ้านหัวคำ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 175 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

7.1 แบบบันทึกการประชุม PLC (PLC Meeting Record Form) ใช้สำหรับบันทึกกระบวนการพูดคุย การวางแผน การดำเนินงาน และข้อเสนอแนะจากครูในแต่ละรอบของการประชุม PLC

7.2 แบบประเมินการมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการ PLC ใช้ประเมินระดับการมีส่วนร่วมของครูในกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสะท้อนผลและวางแผนพัฒนาในครั้งถัดไป

7.3 แบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทั้งในด้านผลการเรียนรู้ พฤติกรรม และทักษะที่จำเป็น เพื่อเชื่อมโยงผลลัพธ์กับการดำเนินงานของครูในกระบวนการ PLC

8.กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหารที่เน้นการทำงานร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาครูและนักเรียน สามารถดำเนินการตามขั้นตอนหลัก ๆ ได้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

สำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของครู วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และความต้องการพัฒนาในโรงเรียน
สรุปประเด็นที่ต้องการพัฒนาโดยใช้แนวทางของกระบวนการ PLC

2. ออกแบบนวัตกรรมการบริหารผ่านกระบวนการ PLC

วางกรอบแนวคิด/โมเดลการดำเนินงาน PLC ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน
กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กิจกรรม และเครื่องมือที่จะใช้
สร้างแบบฟอร์ม เช่น แผนการประชุม PLC, แบบติดตามผล, แบบประเมินการมีส่วนร่วม

3. นำร่องและดำเนินการตามแผน

จัดตั้งทีม PLC โดยแบ่งตามกลุ่มสาระ หรือชั้นเรียน
ดำเนินการประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นรอบ ๆ (Cycle) ได้แก่
วางแผนร่วมกัน (Plan)
ปฏิบัติ/ทดลองใช้ในห้องเรียน (Do)
สะท้อนผลและแลกเปลี่ยน (Reflect)
ปรับปรุงและพัฒนา (Revise)

4. ติดตามและประเมินผล

ใช้แบบประเมิน/แบบสังเกต เพื่อติดตามความก้าวหน้าและปัญหา
วิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงของครูและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
สรุปข้อค้นพบเพื่อปรับปรุงกระบวนการ

5. สรุปผลและขยายผล

จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน
นำเสนอผลงานให้คณะครูและผู้บริหารรับทราบ
วางแผนการขยายผลสู่กลุ่มครูอื่นหรือโรงเรียนอื่นในเครือข่าย

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้

ตารางที่ 1: หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

ลำดับ	หลักการ / แนวคิด / ทฤษฎี	สาระสำคัญ	การประยุกต์ใช้ในนวัตกรรม
1	ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)	การทำงานร่วมกันของครู เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีระบบและต่อเนื่อง	เป็นแนวทางหลักในการจัดทีมครู ร่วมกันวางแผนการสอน ปฏิบัติจริง แลกเปลี่ยน และสะท้อนผลร่วมกัน
2	แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development: CPD)	ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองผ่านการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง	ใช้ PLC เป็นเครื่องมือในการฝึกฝน ทักษะการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาครูอย่างยั่งยืน
3	ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Theory)	การเรียนรู้เกิดจากการมีส่วนร่วม การแบ่งปัน แลกเปลี่ยน และเรียนรู้ร่วมกัน	ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนและร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้
4	ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงของ Michael Fullan	การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนเกิดจากแรงจูงใจภายใน ความร่วมมือ และวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้	พัฒนาบทบาทครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กร

3.1 การเรียนรู้ร่วมกัน

ศึกษาปัญหา วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
แลกเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนรู้

3.2 การปฏิบัติร่วมกัน

วางแผนการสอนร่วมกัน (Lesson Study)
สอน ทดลอง ใช้แผน และสังเกตการณ์จริงในชั้นเรียน

3.3 การสะท้อนผลร่วมกัน

ประชุมสะท้อนผล ปรับปรุงแนวทางการสอน
นำผลที่ได้ไปใช้ต่อในการเรียนการสอนจริง

4. การติดตามและประเมินผล

ประเมินความก้าวหน้าและผลลัพธ์จากการดำเนินงาน
ใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ความพึงพอใจของครู และการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานเป็นเกณฑ์
ปรับปรุงการดำเนินงานตามข้อมูลที่ได้รับ

5. การเผยแพร่และต่อยอด

สรุปผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ในวงวิชาชีพ
ส่งเสริมให้ครูและผู้บริหารแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่น
พัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา)

11.1 ความรู้ (Knowledge)

ด้านครู

ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ครูเข้าใจหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและการออกแบบการเรียนการสอนที่มี
ประสิทธิภาพ

ด้านนักเรียน

นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จากการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ
นักเรียนมีความรู้รอบตัวมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

11.2 ทักษะ (Skills)

ด้านครู

ครูมีทักษะการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครู
ครูพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอน
ครูมีทักษะในการสังเกต วิเคราะห์ สะท้อนผลการสอน

ด้านนักเรียน

นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม

นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและการแก้ปัญหา
 นักเรียนทักษะการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนรู้

11.3 คุณลักษณะ (Attributes)

ด้านครู

ครูมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน และความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน
 ครูมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
 ครูมีวินัยและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้านนักเรียน

นักเรียนมีวินัย ใฝ่รู้ และมีความรับผิดชอบต่อการเรียน
 นักเรียนแสดงออกถึงความกล้าแสดงออก เคารพผู้อื่น
 นักเรียนมีความเพียร และมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง

11.4 เจตคติ (Attitudes)

ด้านครู

ครูมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
 ครูมองเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นทีม

ครูเปิดใจรับฟังและพร้อมเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาตนเอง

ด้านนักเรียน

นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้
 นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกัน
 นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออกมากขึ้น

11.5 สมรรถนะ (Competencies)

ด้านครู

ครูพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามศตวรรษที่ 21
 ครูมีสมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ วางแผน ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
 ครูแสดงถึงความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้อื่น

ด้านนักเรียน

นักเรียนแสดงสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตร เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร และ
 การทำงานร่วมกับผู้อื่น

นักเรียนมีความสามารถในการใช้ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

12. บทเรียนที่ได้รับ

จากการนำนวัตกรรมการบริหารที่เน้นการทำงานร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาครูและผู้เรียน
 ในโรงเรียนบ้านหัวคำ พบว่าเกิดการเรียนรู้และพัฒนาหลายด้าน ซึ่งสามารถสรุปบทเรียนที่ได้รับได้ดังนี้

1. **การทำงานแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนา**
การบริหารจัดการผ่าน PLC ทำให้ครูเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดความร่วมมือ การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างแท้จริง
2. **กระบวนการ PLC ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง**
การประชุม การวางแผน การทดลองใช้แผนการสอนร่วมกัน และการสะท้อนผลภายหลังการสอน ช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ และต่อยอดความรู้เพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ
3. **ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรม**
การสนับสนุนจากผู้บริหาร ทั้งด้านนโยบาย เวลา ทรัพยากร และกำลังใจ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างแรงจูงใจให้ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง
4. **นักเรียนได้รับประโยชน์โดยตรงจากการพัฒนาครู**
เมื่อครูมีคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนก็ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น พัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม
5. **วัฒนธรรมองค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี**
จากวัฒนธรรมการทำงานแบบต่างคนต่างทำ กลายเป็นวัฒนธรรมของการเรียนรู้ร่วมกัน มีเป้าหมายร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความสามัคคี ความไว้วางใจ และแรงบันดาลใจในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

13.เงื่อนไขความสำเร็จ

การนำนวัตกรรมการบริหารที่เน้นการทำงานร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC ไปใช้ในโรงเรียนบ้านหัวคำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องมีปัจจัยหรือเงื่อนไขแห่งความสำเร็จที่สำคัญดังนี้:

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

- ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง
- สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้ครูเข้าร่วมกระบวนการ PLC อย่างเต็มใจ
- บริหารจัดการเวลา ทรัพยากร และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน

2. ความร่วมมือและทัศนคติที่ดีของครู

- ครูต้องเปิดใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และพร้อมเรียนรู้ร่วมกัน
- มีความรับผิดชอบ และพร้อมทำงานเป็นทีม เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียน

3. วัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร

- ต้องสร้างวัฒนธรรมของการแบ่งปัน ความไว้วางใจ และการสื่อสารที่เปิดกว้าง
- ส่งเสริมให้ PLC เป็นส่วนหนึ่งของกิจวัตรในโรงเรียน ไม่ใช่เพียงกิจกรรมตามนโยบาย

4. การวางแผนและติดตามที่เป็นระบบ

- มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีแผนดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

- ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องด้วยข้อมูลที่เป็นรูปธรรม

5. การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

- ส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่น
- ใช้กระบวนการ PLC เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างยั่งยืน

14.ภาพกิจกรรม

